

SLOVENSKI NAROD.

*Slovenski Narod** velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnosti prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četr leta 6—	četr leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34.

Postojnska jama.

V Postojni je zavladala velika nevolja. Povzročilo jo je poljedelsko ministrstvo s svojo odredbo z dne 4. maja 1910, štev. 16195/888. Ministrstvo je s to odredbo zaukazalo, da morajo prebivaleci postojanske občine pri obisku jame vzet vstopnice in da jim vstop ni dovoljen, če se ne izkažejo z vstopnico.

To nikakor ni gola formalnost ali uvedba v svrhu kontrole, marveč dčitna utesnitve starodavne pravice. Prebivaleci postojanske občine imajo pravico do prostega in v nobenem oziru omejenega vstopa v jame tako v Binkoščih, kakor o drugih slavnostnih priredbah in ne potrebujejo za to dovolila od nikogar in ni nihče opravičen zahtevati zase pravico, izdajati jima za vstop dovolila ne v obliki vstopnic ne v kaki drugi obliki.

Zaradi kontrole je ministrska odredba docela nepotrebna. Z vstopnicami je vedno mogoča kaka zloraba, dočim je sedaj vsaka nekorektnost izključena, ker stope pri vhodu mestni zastopniki v jamskem odboru, ki poznajo ljudi in so v stanu zavrniti vsakega neopravičenca.

Panjedelsko ministrstvo si je s svojo odredbo usurpiralo pravice, ki jih nima. Prebivalcem postojanske občine je zajamčen prosti vstop v jame brez vstopnic, to je brez posebnega dovolila in ministrstvo ni opravičeno si lastnik oblasti do izdajanja takih dovolil, ker je ministrstvo samo administrativna oblast, dovolila pa bi smeli uvesti samo lastniki jame in nihče drugi. Poljedelsko ministrstvo je torej prekorčilo svoj delokrog in meje svojih pravice, odredivši, da brez vstopnic ni nikogar v jamo pustiti, torej tudi ne prebivalec postojanske občine.

Kdo je lastnik jame, o tem ni nobenih dvomov. Po odveznem pisusu menda iz leta 1868. je lastnik svedka pod katerim leži jama tedanjega trške občine postojnske, katero tvorijo sedaj meščanski opravičenci. V določnem odveznem pismu si postojnska grajščina ni pridržala nobenih pravice do jame. Lastništvo jame je torej s svetom vred prešlo v lastkatne trške občine, oziroma opravičencev in si nihče drugi ne more lastiti jame kot postojnsko mesto, oziroma opravičenca.

LISTEK.

Vojska na Prisojnici.

Spisal Ivan Cankar.

(Konec.)

III.

Nenadoma je udaril v faro glas, da je prišlo do sodnika Adamure pismo od cesarja samega. V tistem pismu da je cesar zaukazal sodniku, naj se nikar ne meša med take ljudi, kakor je župan Barjanec s svojimi podrepniki in da naj se rajši kar nič ne zneni za procesijo. Naj barjanec za nebotom župan sam, če se mu zdi — tako je bilo v cesarjevem pismu — ter naj razkazuje svoj ošabni trebuh, kakor ga je volja; pravica le ostane pravica; kajti če je bila sedla nečedna bolha na župnikovo štolo, še nikakor ni maševala in tudi pri masi ni bila. Prisojničani pa naj gledajo, kako bodo opravili brez cesarjeve milosti.

Bog vedi, če je bilo vse prav tako pisano ali ne; kdo bi govoricam verjel! V krēmi so izprševali adjunkta, pa je molčal tako trdrovratno, kakor da bi imel zaklenjena ustata. Izprševali so tudi kancelista, celo za pijačo so mu dajali; nesugra je bil, povedal pa ničesar; šele ko se je dodobrega upijanil, se mu je razmazal jezik, ali klatil je take čenče, da

To je priznavala tudi vlada. Priznavala je občino, oziroma opravičence kot lastnike jame in se z občino pogajala glede dohodkov jame ter se domenila z njim, da pripada polovica dohodkov občini, polovica dohodkov pa jamskemu zakladu, čigar imetje pa se sme zopet porabljal samoz jame.

Se več! Ko je jamski zaklad vsled slabega gospodarstva državnih organov prišel v finančno zadrugo in je hotel najeti posojilo, je moral postojnska občina prevzeti jamstvo za to posojilo.

Kdo je torej pravi in edini lastnik jame, o tem pač ni dvoma.

Sedaj pa si hoče ministrstvo prilastiti en del lastniških pravice. Omejiti prebivalcem prosti vstop v jame z odredbo, da morajo prej dobiti dovolilo v obliki vstopnice, to vendar ni nič drugega, kakor na eni strani omejitev pravice teh prebivalcev, na drugi strani pa prilastitev pravice vlad, ki jih more imeti samo lastnik jame, nikdar pa vlada.

Stvar nikakor ni tako nedolžna, kakor se utegne na prvi pogled zdrevati onim, ki ne poznajo razmer. Navedena odredba poljedelskega ministrstva je nekak nov člen v verigi dogodkov, kazočih jasno tendenco: omejiti upliv občine na upravo jame in končno odvzeti občini, oziroma opravičencem lastništvo jame.

Zdaj je vlada v tem stremljenju storila nov korak, ki zna imeti usodenle posledice, če se mu Postojna ne bo energično uprala.

Skrajni čas je, da se Postojnčani vzdržimo in odločno enkrat za vselej doženejo vso stvar in jo spravijo definitivno v red, sicer se zna zgorditi, da se bo država nekega lepega dne kar polastila jame.

Glas iz Koroške.

(Dopis od Drave.)

Dne 28. aprila se je vršil XX. letni občni zbor »Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem« v Celovcu.

Bil je to prvi občni zbor tega društva, ki se je vršil, rekel bi, pri zaprtih durih.

Za čas od 12. do 2. ure je bil nazzanjen shod zaupnikov, ki je pa trajal čez 3. uro popoldne, ker »naša vodja« dr. Breje ni mogel do 2. ure

značja vrak dom zvezek in modelje in premike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsja za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pozornoma Slovenski velja 50 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

*Slovenski Narod** velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto	K 25—
celo leto	13—	celo leto
celo leto	650	za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto	230	celo leto K 30—

za Nemčijo:

celo leto K 28—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

prid slovanski in ne manj tudi češki stvari.«

Volitve na Ogrskem.

Ogrska ustava zahteva, da preteče med volitvami v posl. zbornico in med otvoritvijo zbornice najmanj deset dni. Ker je nova posl. zbornica s kraljevim reskriptom sklicana na dan 21. junija, morajo torej biti volitve končane 11. junija. Min. predsednik je dal ukaz, da se morajo volitve izvršiti med 1. in 10. junijem; ker se večinoma povsod vrše volitve prvih volilnih period, bo že 1. junija v glavnem določeno, kakšna bo nova ogrska poslanska zbornica.

Volilna agitacija je prav živahnna. Na volilnem bojišču so doslej oblezali že trije mrtvi in mnogo ranjenih. Novost je boj s kamjenjem in skaženimi jajci. Zadnja nedelja je bila prav posebno bogata takih bojev. Marsikje so streljali tudi iz revolverjev. Torej na vsak način prav živahn volilni boj.

Cesar v Bosno in Hercegovino.

Cesar se je odločil za potovanje v Bosno in Hercegovino šele v zadnjem času. Pregovoril ga je k temu minister Burian, ki je povdralj ugodni utis, ki bi ga tako cesarjevo potovanje imelo na ondotno prebivalstvo. O Burianovem predlogu se je cesar posvetoval z ministrom Aerenthalom in z obema ministrskima predsednikoma. Grof Khuen bo zapustil Sarajevo že drugi dan, ker so takrat ravno volitve na Ogrskem.

Program potovanja je izdelan. Cesar se ustavi pred Sarajevom v Brodu, kjer stopi prvič na bosenska tla, potem v Doboj in v Zenici. V Sarajevo pride dvorni vlak dne 30. maja ob 5. popoldne.

Sokolski zlet na Vačah

se je preteklo nedeljo obnesel v vsem ozirom prav dobro. Rimski situje so to malo znano gorsko selo zopet seznanile s širšim svetom. Velik požar, ki je pred nekaj leti uničil skorci trga, je vzbudil za nesrečne Vačane sočutje po vsi Sloveniji. Kakor da so priprite rdeče strehe na neba oblok se dvigajo visoko na obzore in tisto pozdravljajo iz dolin prihajajočega gosta. Ko pa stopi v selo, vidis pred seboj odprete rane po po-

našči.

Parlament.

Posl. dr. Rybar in češki radikalci.

V zadnji seji je posl. dr. Rybar polemiziral s češkimi radikalci.

Praski »Den« piše o tej stvari sledenje: »V včerajšnji seji posl. zbornice je spregovoril eden najboljših sinov slovenskega naroda, posl. dr. Rybar, mož kojega narodnemu in kulturnemu delu v Trstu imajo zahvaliti Slovenci in Hrvati celo vrsto uspehov. Dr. Rybar je radikal v delu, in ravno zato, ker je, je videl, kako češki radikalci v parlamentu radikalno prepričajo delo mladočehom in agrarcem, sami pa omejujejo svoje delovanje za češki narod na radikalne medkllice in oblube, ki jih niso nikdar držali. Tako, kakor misli o čeških radikalcih dr. Rybar, misli o njih celo »Slov. Enota«.

S to lekej, ki jo je dal dr. Rybar našim radikalcem, soglaša gotovo nele celo »Slov. Enota« temveč tudi celo češka javnost, ki si želi, da bi »Slov. Enota« bila ohranjena v

družbi, kar se mu očita, da

da se je izgledaval celo kozavi in škiljasti cerkvnik, ki ni bil najsvetješi med svetniki. Dekanu so tekle po licih debele solze; ministrant je nosil bandera, so gledali v tla, ker jih je bilo sram. Ciganski špalir je zjajal in molčal, procesija pa se je resno držala, samo litanije so bile malo bolj glasne in jezne nego po navadi in pevke so prepevale z višjim glasom. Ko je šla procesija mimo Hožičeve bajte, mimo cesarja, cesarice in Garibaldija, je stal Hožič golorek na pragu in se je smejal. To je cerkvnik tako razjezilo, da je kazipnik izpod neba zaklical: »Kaj se režiš, muha pijana!« Hožič pa je odgovoril: »Molči, kozel izpodrečani!« Cerkvnik je res imel rdečo haljo, izpodrečan pa ni bil.

Bog se je oziral po zemlji in po svojih procesijah ter je pogledal tudi na prisojniško faro. Videl je napulj župan, jezo sodnikovo, zdražbo med farani ter vse veliko in nezaslanico pohujšanje. Ko je vse to videl, je bil tako hudo užaljen, da je pograbil pest črnih oblavkov ter jih zagnal proti grešni fari. Vsula se je strašna ploha; kriče sta se razbežala špalir in procesija, ministrant in z banderi so udarili v tek, tudi možje, ki so nebo nosili, so pričeli dolgo stopati. V tistem nevarnem trenotku pa je zaklical župan Barjanec s takim glasom, da se je razlegal do hribov, njegov ukaz:

»Ostanji, kdo ni mevža in šleva! Procesija, počasi naprej!«

Pod črnimi oblavki, v plohi in vodi, po blatu in lužah se je nepričagljeno, počasi in mirno pomikalo rdeče nebo; od starih oglov je curljala z njega rdečkasta voda. Petnajst korakov za njim je stopal župan Barjanec; curljalo mu je od klobuka, od rokavov in od škricev; on pa se ni menil ne za ploho, ne za blato, ne za vso jezo bojjo.

Tako je mogočni župan Barjanec navezadnju Boga samega premagal.

Oj Prisojnica, ti nekaj bela, solčna, vesela, kedaj se ti povrnila mir in bratovka edinstv! Mi vasi, ki te povrnamo in ljubimo, molimo zase vsak večer, da se nagneta k tobii milost bojja in cesarjeva...

ljudje niso vedeli, če bi se mu smerjali, ali če bi ga pretepli. Pravil je, da je cesar obljubil svojemu namestniku, sodniku, da se pripelje na Prisojne sam, z latlim vozom in s šestnajstimi pari konj ter da nažene Barjanca s srebrnimi vilami, devet metrov dolgimi. Nato se je kančelisi začel jokati, pa ni povedal za kaj; nazadnje je z nemarnimi bese dami obdelaval župana Barjanca, sodnika Adamuro in vso prisojniško faro; celo cesarju samemu ni pri zanesel, ko se je utrudil, je položil glavo na mizo ter je na vse glas zasmršal.

Take govorce, kakor kancelistove, so bile res vse prav zelo bebaste in prizmojene; ali naredile so, da je razcep v prisojniški fari zadobil pravno besedo in podobo. Sodnikovi so zmerjali župove za farške puntarje, ki jim je več do procesije in do bancher, nego do cesarja ter njegove pravice in postave. Očitali so jim zlagano pobožnjaštvo, svetohinstvo in licemerstvo; nadalje so jim še rekli, da skrivajo pod talar svoje gobave duše in da le zategadelj tako silijo k dišečemu kadilu, da bi lažje svobodno smrdeli. Narobe pa so županovi zmerjali sodnikove za brezverce in bogotajce, ki so se skrili za cesarja, da bi tam za njegovim sestim hrbotom Boga odstavili. Očitali so jim, da so zavrgli vero očetov, to najdražjo svetinjo slovenskega naroda, in da se le zategadelj ogib

žaru: nedograjeno hišo ali stavbo, dovršene le za silo in pokrite z streho samo začaano. Ponevredenci so gradili, denarja je zmankalo, odili so v Ameriko — hiša stoji doma prazna.

Ljudski osrečevalci pobirajo tudi na Vačah za se in za razne dobre namene leto za letom prispevke, ljudstvo organizujejo v različnih počasnih družbah, trpeče tolazijo z motivijem in »gnadami« namesto s kruhom. Nezadovoljnost je bila vzrok, da so se tu zadnje leto duhovi locili. Pred leti slepo udani in gluho pokorni kmetje gospodu v župnišču in kapeljni, so hipno izgubili zaupanje v »gnade« in gospode; z lastno voljo in samopomočjo so se odkrižali duševnih mor in telesnih pijač, zdrava priroda je še resila gorskega kmeta, — danes je občina v čisto naprednih rokah.

Tu sem je zletelo nad 100 Sokolov v kroju, večina iz Šmartna - Litije in Zagorja, manjšina iz Ljubljane in St. Vida. Navzoče je bilo tudi celotno pevsko društvo iz Moravč in Šmartna. Ob polu 4. se je pričela telovadba. Vsega naraščaja je nastopilo 42. Domaci odsek goji telovadbo resno, Zagorčani in mlade Zagorčanke so nam znova pokazali lepe uspehe svojega dela. Proste vaje je izvajalo 33 članov. Od vseh strani so prishtili gledalec, ali kar je bilo za izletnike Sokole najvažnejše, tudi domačega ljudstva je bilo navzočega gotovo nad 600 oseb mož in žena. Imel si videti to presenečenje v teh obrazih in očeh, ki še niso nikdar videli Sokola. Opetovano je bilo, čuti iz vrst domačinov: ej, to je pa cisto drugače, kapelan so pa zjutraj v cerkvi rekli, da pridejo danes vragovi v trg, da naj jih ne hodimo gledati. — Sokolstvo je s svojim delom prepričalo kmete, da je kapelan zagrizeni sovražnik dobre stvari in da laže. Bitka je bila dobljena, moralni uspeh je bil tu.

Na to je sledila orodna telovadba na drogu in bradiji. Tudi tu so telovadci rešili čast sokolskemu delu, občinstvo pa je navdušeno sledilo vrhunskim vajam vrste Sokola I.

Na to obrazloži podstarosta Zupne »Ljubljana I.« br. Modic v kratkih in izbranih besedah pomen Sokolstva in apelira, na občinstvo iz Vač in okolice, da naj od danes na prej samo sodi pravično in pošteno vzvišeno delo Sokolstva za narod in človeštvo. Ko je prikelo navdušenje nad 1000 broječe množice do vrhuncu, je zapel moravški mešani zbor mogočno himno proslavlajoč slovanstvo, narod, delo in napredek. Takoj na to se je oglasil šmartenski »Zvon«.

Veselični prostor krog županove hiše je bil nad vse pričakovanje krivno pripravljen. Razvila se je res bratsko vesela zabava, resno navdušenje se niti na veseličnem prostoru ni hotelo poleči.

Sokoli izletniki gojimo po svojem odhodu edino željo: Vaški odsek, vse bratje od marljivega odsekovega predsednika in načelnika do najmlajšega naraščaja, delajte in delajte. Dokler bo vaše delo sokolsko, bo dobro in pošteno, in naj se zaletavajo v vas še s tako strastjo sovraštva tamnojni blagoslovjeni nasprotniki in njih zapeljni privrženci, bodite uverjeni, da si bo podlo sovraštvo in laž razbilo glavo, ko zadene ob skalo čednosti in poštenosti. Vztrajte!

Dnevne vesti.

+ Domača presenečenja. Pod tem naslovom je prinesel »Slovenec« dne 2. maja članek, v katerem izraza svoje posebno zadovoljstvo na tem, da je avstrijski finančni minister poveril dohovo 236 milijonskega posojila poštni hranilnici in ne Rotšildovi bančni skupini. Tudi mi smo odobravali akcijo finančnega ministrstva, kajti videli smo v njej poskus emancipacije države od mednarodne finančne skupine. Nismo pa umeli silnega navdušenja »Slovenca« in ostalega klerikalnega časopisa za to transakcijo. Zdaj se nam je začelo jasnit. Klerikalni časopis je posebno naglašalo, da je pri tem najetju posojila igrala zelo važno vlogo nemška krščansko-socijalna stranka in da se je njej zahvaliti, da se posojilo ni naročilo pri Rotšildovi skupini. Sodili smo tedaj, da je klerikalno navdušenje za transakcijo finančnega ministra izviralo samo iz naivnosti, iz mnenja, da so res kleriklci imeli pri tej stvari odločilno besedo. Sedaj pa se kaže stvar v drugi luči. Danzerjeva »Arme-Zeitung«, torej list, ki je gotovo neprijazen Rotšildovi skupini in zelo naklonjen krščanskim socijalcem, pravi, da je vlada porabila en milijon krov, da je pridobil kar mogoče več časopis. Ena lista, ki imajo upliv na denarni trg, je vlada podkupila, da so vsaj molčali, druge zopet, da so njeni akciji povzdigovali in jo v nebesa kovali. Sodimo še vedno, da je »Slovenec« samo iz naivnosti trobil vrog podkupljenega časopisa,

dasi je mogo, kaj so na pr. Marmonti vse storili za zavrnite spominsko, ko jim je zahteva lepo tiskalce na roko.

+ »Slovenska Straže. Več nov je tolko klerikalno časopisje na reklamni letos za ustanovni občni zbor »Slovenske Straže«. Reklama je bila amerikanaka, toda nekaj je bil malenkosten. Misili smo, da bo pridrvelo v Ljubljano toliko ljudi, da bo kar črno po ulicah in upalimo, da napravijo naši krščarji dobro kupčijo. A kako klaverno je izpadel ves ta spektakel. Še pol »Unio-nove« dvorane niso napolnili udeležniki in tudi »Mati Slovencev« se ne more ponosati s številom čestilcev, ki so se ji prišli pokloniti. Nič navdušenja za stvar, nič vneče — to je karakteriziralo ustanovni občni zbor »Slovenske Straže«. In kjer ni ne navdušenja in ne vneče, tam tudi ni misliti na požrtvovalnost. Saj vidimo, kako gre s skladom za obnove Slovence. Klerikalci, ki nimajo skoro nič narodnega davka, kakor ga imamo naprednjaki, pa še niso več kot približno 700 kamnov nabrali za svoj sklad. Št. Ilj hočejo rešiti in njih častna dolžnost bi bila, da se zanj zavzamejo z največjo eneržijo, saj jim naseljuje »Südmärka«, tamkaj protestante, a še častne dolžnosti niso izpolnili. Tu se spožna klerikalna požrtvovalnost. Dokler nič ne velja, imajo klerikalci dolge jezike, kadar pa je treba seči v žep in zrtvovati, takrat jih ni nikjer dobiti. Če bodo te naše opomnje kaj pomagale, da bo »Slov. Straže« dobila kaj denarja, nas bo to le veselilo.

+ Škof Slomšek in pobožnost našega kmeta. Od zanesljive strani se nam poroča: Kako je škof Slomšek bil pobožen in je spoštoval pobožnost našega vernega slovenskega ljudstva, spričuje sledenje resnični dogodek: Neko se je ta pobožni slovenski škof peljal po svoji škofiji in kmetsko ljudstvo je, kakor dela še danes v svoji bogaboječnosti, popadal na kolena pred svojim višnjim dušnim pastirjem, pričakujči škofeve blagoslova. Slavni škof Slomšek pa je kmetom tudi delil pravi blagoslov, kajti delal je v pričo kmetov križo na vse strani kar se da, poleg sebe sedečim pa je einično priponmil v — blaženi nemščini: Hilft nichts, schad' nicht! (pomaga nič, škoduje nič.) Tako se je škof Slomšek, ki je vzor pobožnosti in rodoljubja našim klerikalcem, norčeval iz pobožnosti našega kmeta!

+ Iz poštne službe. Poštni adjunkt Emil Vondrák je imenovan za poštnega asistenta v Ljubljani. Poštne ekspedientinje Marijana Žerše pride v Hudojužno, Ludmila Piščaneč pa v Novaselja. Poštne aspirantinje Alojzija Žemere je imenovana za poštne oficijantinje v Radovljici.

- Djeti dan. Hrvatski narod ima vsako leto določen dan za nabiranje dobrodelnih doneskov za šolsko mladino, držeč se strogno svojega gesla: »Ne dam, da propadete, jer ste krv moje krvi, jer ste budučnost moja!« Letos sta bila v to določena 7. in 8. majnik. Prvi dan pobirali so se doneski na javnih ulicah in hodnikih. Sestavljena sekacija za nabiranje: »za našu djecu« pod pokroviteljstvom narodnih dam, imela je na glavnih uličnih oglih postavljene mize, na katerih so bile velike dekarne puščice, mlade brhke Hrvaticice in Hrvati pa so z znaki na rokavih pobirali mile darove z malimi puščicami pri vsakem pasantu na ulici, prodajalnah, gostilnah, kavarnah in celo v tramvaju. Mudeč se, povodom koncerta Glasbene Matice v Zagrebu, čndil sem se spremnemu aranžma narodnih dam in gospodov, kajko so neumorno in pogumno nabirali in imeli pri tem povoljne uspehe, prodajali so tudi knjige, razglednice in različne listine. Bile so tudi gledališke in orfejske predstave ter vojaški promenadni koncert na Zrinjskem trgu in to vse za šolsko družbo. To nabiranje se pa ni vršilo samo v Zagrebu, marveč po celiem Hrvatskem. Lansko leto so nabrali lepo sveto okoli 40.000 K. Drugi dan vršile so se velike javne ljudske igre in tombole in dr. tudi v ta namen. Dasi se tudi pri nas pri vseh zavednih Slovencih marljivo nabirajo blagodejni darovi za našo prepotrebno Ciril-Metodovo družbo, vendar tiste gorečnosti in ljubezni do svoje mile domovine, kakov se to opaža pri vrlih Hrvaticah, pri nas še vedno manjka, zlasti pri nekaterih mlajših Slovenkah, ki se čestokrat celo sramujejo svojega zlatega maternega jezika. Želeti in potrebo bi bilo, da se tudi pri nas vpolje enači za nabiranje darov za našo šolsko družbo in da bi se tudi mi držali gesla, ki pravi: »Narod bez škole, je narod bez budučnosti!«

I. R.

- Ženske televadne društve v Ljubljani bo svojo desetletico slovesno pramovalo dne 22. maja na kar opaziramo vse prijatelje in prijateljice tega tako lepo proučitajočega in uspešno delujočega društva. Priprave za dostojno in slovensko obhajanje te desetletnice se že v polnem tiru.

+ Novembarski posojilci in izdelovalna društva na Kranjski planini priredili blagovno zasedbo, dne 15. t. m. o prilici otvoritve vrta pri »Novem svetu« vodilno vetro vodilno s sodelovanjem »Slovenske Filharmonije«. Spred mnogovrstno. Zasedba ob 4. popoldne. Vstopnina 40 v., otroci do 14. leta prosti. G. sončiljeniki iz vseh naprednih političnih okrajev ljubljanskega mesta posetite nas v obilnem štovilu! Odbor.

- Slovensko gledališče. Kakor poročajo »Nár. listy« je kupil g. ravnatnik Govček opereti češkega komponista K. Moora: »Islet gospoda Broučka na mesec« in »Gospod profesor v peku!«

- G. župan Ivan Hribar je postal odborn za nabiranje prispevkov za poplavljence v Srbiji v roke blagajniku g. N. Novakoviću 100 K. Beločimo to človekoljubo dario z nam, da bo ljubljansko prebivalstvo rado sledilo plemenitemu zgledu svojega župana in državnega poslanca.

- Odboru za žrtve vodne katastrofe v Srbiji je poslal g. veletržec Vaso Petričič v Ljubljani 200 kron. Beločimo to velikodusni dar in pozivamo slovensko občinstvo, naj bi posnemalo v darežljivosti blagega rodoljuba.

- Koncert »Ljubljane« v »Uniu«. Vkljub tamtamski reklami klerikalnega časopisa za včerajšnjo prireditev »Ljubljane« je bil koncert skrajno slab obiskan. Zasedena je bila jedva četrtna unionske dvorane. Tudi koncert sam na sebi ni bil niti posebnega; povprečna prireditev srednje vrste. Na sporednu so bile raznovrstne, med njimi tudi prave lepe skladbe, toda kaj pomaga, ko je bila izvedba teh točk pod vsako kritiko. »Ljubljani« pa nedostaja izvežbanega in sposobnega pevskega materiala, pred vsem pa dovezetnosti in navdušenja za stvar. Čujemo, da vladva v klerikalnih krogih precejšnja vzlovoljenost, ker so na prireditvi manjkali celo nekateri klerikalni odličnjaki in pravki. Žalostno in odsode vredno res!

- Na sestanku slov. stenografov in stenografinji, ki se je vršil dne 10. maja v »Matici Slov.«, se je 1. konstituiralo, da je pri Slovencih obvezljivo Novakov sistem Gabelsbergove stenografije; 2. se je sklenilo, ustanoviti slov. stenografsko društvo; v to svrhu se je volil tudi že pripravljalni odbor, ki bo sestavil pravila. Nasveti in prijave je za sedaj pošljati dr. Fr. Ilešiju v Ljubljano.

- Cercle Franco - Illyrien. Jučri, v petek, odpade predavanje za prvi kurz.

- Narodna delavska organizacija priredi na binkoštni pondeljek ob pol osemih zvečer v areni Narodnega doma državljanski večer. Upriorita se dve enodejanski burki in sicer »Nemški ne znajo« in »Krojač Fips ali neveren sosed«. Vstopnina 30 v. — Sodelujejo tamburaši. — Po predstavi prosta zabava. — Vrši se pri pogrnjenih mizah. — Slavno občinstvo opaziramo na ta zabavni večer!

- Umazana konkurenca. Neki nemški konkurent je poslal tukajnjemu slovenskemu optiku po tretji osebi neko stvar v popravilo, ki ne spada v delokrog optika. Slovenec je iz uslužnosti stvar res popravil, nemški konkurent pa ga je takoj ovadil obrtni oblasti. Tako postopanje ni honestno, to je umazana konkurenca.

- Binkoštna veselica v Postojnski jami. Posebni vlak odhaja binkoštni pondeljek, dne 16. maja iz Ljubljane ob 10. dopoldne, iz Trsta ob 4.40, iz Reke ob 8.30, iz Kormina ob 8 in iz Pulja ob 7.10 zjutraj. Med veselicami v jami, katera se vrši pri vsakem vremenu, koncertira raznajamske godbe tudi polnočtevna mestna godba iz Pulja. V jami uradjuje c. kr. jamska pošta in vsem tam oddanim razglednicam se pritisne pečat jamske pošte ter se razpošljejo naravnost od tam v vse dele sveta. Vstopnina v slavnostno električno razsvetljeno jame znaša samo 2 K za osebo, vsako nadaljnjo znižanje vstopnine je popolnoma izključeno. Veselica se prične ob 3. popoldne.

- Pokažite na pison. Čudna stvar to, kaj ne da! In vendar je to celo brzjavka, ki jo je poslal iz Ljubljane v Portorož Ivan Mejak. Še vedno je g. Mejak brzjavil v Portorožu gotovo vse kaj drugega. Ampak uradnik na brzjavnem uradu v Portorožu je napravil iz brzjavke: »Pokažite na pison.« Portorož je po večini slovenskih krajih, dasi si ga iščaste Italijani za svojega. Zato je škandal prve vrste, da se nastavlja med Slovani uradnike, ki so popolnoma nezmožni vsakega slovenskega jezika. Uprava, ki a Slovani tako dela, res ne zasluži drugega, kakor da je prav poštene po ...

- Halleyjev komet. Prisotljiv naša lista nam piše: Po deljnjem dejovanju in včerajšnjih vikri se je noben ubrizgal, da se je mogel danes opazovati Halleyjev komet. Nekako ob dveh 24 minut zjutraj smo ga napazili s Smarco gora. Videl se je očitod, kar je bil priljubljen na Janeževem regu nad Cerknico in Janeževim

zad. Kakor se more presoditi s samim, neobročenim odčesom, je bil komet rep zagnjen proti obzorju malo manj kakov v kotu 45°. Vse komet je blede barve. Glava mu je le malo svetlejša od repa. Pokriva velik del neba — je sedaj še jako dolg in širok. Proti koncu je širji in bledejši. Je čisto ravnih trakov, ki se vidijo, kakor žarki kake svetlobe. Misili sem, ko bi se ta komet zasukal proti Šmarini gori do sv. Antonia puščavnika in mene, bi s svojim dolgim repom lahko oba dosegel in oplazil, če, kaj pustujeta v kolovratita ponoti tod, da vsa okolica spi. Ni se zmenil za naju marveč je kazal proti jugozahodu — proti Ljubljani, najbrž žugajoč tam tistim nepobojljivim volilcem, ki so preteklega meseca izvolili takšne mestne očete, da so že šestič izbrali za župana Ivana Hribarja. Župan Ivan Hribar naj sam sebi pripisuje, če mu Halejev komet dne 18. ali 19. t. m. povrne to, ker se je nedavno v državnem zboru jezik, zakaj da je naučno ministru s svojim odlokdom z dne 31. marca t. l. št. 13226 zafrknilo ravno našu južne avstrijske kronovine, naj se Halejevega kometa nič ne boje, ko bi imel takšen odlok mnogo več pomena za severne alpske kronovine in pokrajine. Dne 6. t. m. so se bili zbrali na Šmarini gori navdušene turisti in turisti — imenovani komentariji — a niso imeli sreče. Oblak in megla sta zakrivala Halejevo repatrico. Prišli so bili iz Sore, Goričan, Medvod in Pirnič. Pridejo še enkrat. — Iz Zagorja ob Savi nam pišejo: Danes zjutraj ob 2. uri 56 min. smo videli v Zagorju ob Savi prvi Halejev komet. — V smeri med Ravnam in Zeleno travo. Rep se je večno zaslonil, obrnjen je že bolj proti desni navzdol. — Da smo ga tako pozno šele zapazili je vzrok, ker ni bilo danes zjutraj še nikdar jasno nebo.

- Orožništvo je prijelo te dni prisiljence Frana Rupnika, ki je dne 10. meseča vlomil nek neznan zlikovec v cerkvi v Mekinjah, kjer se mu pa trud ni izplačal, kajti, kakor se domneva je v vseh treh komaj dobil za 2 K drobiža.

- Orožništvo je prijelo te dni prisiljence Frana Rupnika, ki je dne 10. meseča vlomil nek neznan zlikovec v cerkvi v Mekinjah, kjer se mu pa trud ni izplačal, kajti, kakor se domneva je v vseh treh komaj dobil za 2 K drobiža.

- Oboj. Dne 24. pr. m. so pili v Ločni pri Novem mestu v hiši Antona Kos, ki točno vino pod vejico, 20. letni fantje Alojzij Lukšič, Alojzij Fink in Jožef Medved po domače Souvanov. Ko je Medved okoli poldesetih zapustil vinoto in spregovoril na dvorišče Lukšič in sunil brez vseh besed in brez najmanjšega povoda Medveda z odprtim nožem v levo stegno, da mu je prerezal žilo dovodnico. Medved je napravil le še par korakov naprej, se zgrudil na tla in umrl. Medved je bil zelo pričen v štedljiv fant, Lukšič in Fink pa sta bila v družbi z nekim Božičem strah vse novomeške okolice, osobito od Kandije do Srebrnici. Lukšič in Fink so zaprli. Lukšič se je dne 26. aprila v ječi obesil baje na vrvico pri ventilaciji. Lukšič je baje tisti nož, s katerim je Medveda zakljal, ravno istega dne na Brodu nekje ukradel. Baje sta Lukšič in Fink že dolgo zalezovala Medveda, ker Fink ni rad videl, da govoril Medved z Nežo Kos. Pred par dnevi je iskalna sodna komisija v Ločni na Kosovem travniku nož, s katerim je bil Medved zaboden. Štiri ženske so grabilo po travniku na ukaz preiskovalnega sodnika in so nož tudi našle.

- Neprostovljen civilni pogreb. Bog ve, če

mena čakajo, da prilete kobilice tudi v Furlanijo, potem bo pa vse na nogah v svrhu pokončavanja kobilic pa v Furlaniji, ne med Slovencami.

Sekolstvo na Gorilškem se lepo razvija ter prireja lepe veselice. Zlet v Bilje je uspel kljub neprijetnemu vremenu ugodno, v ponedeljek, dne 16. maja pa priredi »Sokol« v Mirnu pri Gorici veselico, ki obeta biti dobro obiskana.

Koncert v Pulju na binkoštno nedeljo, dne 15. maja obeta postati lepa manifestacija vzajemnosti pri-morskih Slovencev in Hrvatov. — »Pevsko in glasbeno društvo« v Goriči opravi s tem koncertom lepo kulturno delo, ker zanese na skrajni jug našega Primorja iskro čuta in ljubezni za glasbeno umetnost, ki naj se razplamti v žarec ogenj med Hrvati in Slovenci mesta Pulj. Pričakovati je, da dober uspeh tega koncerta vspodbudi tamošnje naše brate, da si ustanove lastno ognjišče — glasbeno društvo, ki naj sistematicno goji našo krasno slovansko pesem in glasbo sploh. Zato je le želeti, da se vsi Slovani v Pulju sestanejo na binkoštno nedeljo na koncert »Pevskega in glasbenega društva« v Narodnem domu. Gotovo pridejo vsi Slovenci in Hrvati, a ne izostane tudi mnogobrojna kolonija bratov Čehov, teh priznano najvnitnjih častilcev glasbene umetnosti med Slovenci. — **V nedeljo vsi na koncert!**

»Slovenec sem!« Rojak iz Amerike nam piše: Pri nas se vrši sedaj, kakor vam bo znano, splošno ljudsko štetje. Naše geslo pri štetju je: »Slovenec sem.« Nič več se ne opisujemo kakor preje kot Avstrije, marveč edino kot Slovenci. Tekom enega meseca bo ljudsko štetje končano in izdeli bomo, koliko nas Slovencev nini tu v svobodni Ameriki. Najbrže več kakor si sami mislimo!

Semanjska sleparija zopet na deku. Ko je šel dne 4. t. m. popoldne poselnik Ivan Weber iz Kočevske Reke iz Kočevja s semnja, se mu pridruži nek neznanec in ga nekoliko casa spremlja. Kmalu pride pa nasproti nek drug neznanec ter ju slovensko popraša, če nista našla kake denarnice. Ko ta dva odgovorita, da ne, jima reče: »Pa se mi pustita preiskati, kar se je takoj zgodi. Najprvo je »izgubitelj« preiskal Webrovega spremljevalca, potem je prišla vrsta pa na tega. Ko mu vzame iz zepa listnico, jo da v roko spremljevalcu, ki je Webru stopil ta čas, ko je oni svoj posel še nadaljeval, za hrbot. Končavši preiskavo, je konstatoval, da nima nične izmed njunjegove denarnice ter vzel listnico enemu iz rok in jo zopet dal Webru nazaj. Weber je šel, nič hudega slušec, svojo pot dalje, da pa sta ostala za njim. Ko mož pogleda, če daje časa v listnico, je našel v nji mesto svojih 450 K, nek papir, katerega mu je bil spremljevalec med preiskavo na hrbot zamениl z bankovci. Tukaj podamo tudi popis sleparjev, katerega je dal nek očividec slučaja: Eden je velik, okoli 30—40 let star, plavih brk, sicer obrut, je imel pli-sast klobuk, črno oblečen ter je imel v roki nek črn zavitek, bržkone druge oblike za preobleč. Drugi je bil v svetlosivi obleki, dolgo hlače z zelenimi podšte, suknje je imel pod vratom zapet, mehak, črn klobuk, ki je bil v sredi vdrt in sivo pelerino s kapuco. Le-ta je bil od prvega manjši, star tudi od 30—40 let ter je imel črne brke in brado. Sumi se, da sta imela tudi komplika, ki so ga ljudje opazili v obližju. Ta je bil srednje velikosti, rdečega obraza in sivo občlenjenosti.

V past je prišla. Ko je predvješnjšen 34letna ciganka Elizabeta Leinbergerjeva iz St. Mohorja na Koroškem kupovala v neki pekariji v Zalokarjevi ulici kruh in ga placa s petkronskim tolarjem, se je pri tem tako spretno sukal, da se je posrečilo odnesti kruh, petkronski tolar in še drobiž, ki ga je dobila s tega. Kmalu je pa pekova žena opazila, da jo je ciganka opeharila in to javila policijskemu stražniku, ki je zvito tico dohitel na Zaloški cesti, ko je šla proti Mostom ter jo aretoval. Pri preiskavi so pri ciganki dobili še ves drobiž in petkronski tolar, ki ga je bila ukradla. Leinbergerjeva je bila pri tukajšnjem okrajnjem sodišču, kamor so jo sedaj znova izročili, zaradi enakega delikta že kaznovana na 5 dni strogega zapora.

Po lastni krividi si je danes zjutraj na desni roki prste obrezal pekovski pomočnik Jožef Bajželj. Ko je šel po Hradeckega cesti mimo nekega izkuha, na katerega lastnika že dajo časa srši je mahnil z desnico po steklenih vratih, pri katerih je razbil šipo, a bil pa na lieu mesta kaznovan. Na roki si je namreč tako obrezal prste, da je moral na osrednjo policijsko stražnico, kjer so ga obvezali.

Tatvina. Dne 8. t. m. je bilo g. Franu Aubelju, gostilničarju in mesarju v Žužemberku ukradenega 300 kron denarja, zlata verižica v podobi kače, ki je imela za obesek zlat klju-

ček in srtek, srebrna ženska žepna ura, zlat paročni prstan in trije drugi zlati prstani. G. Aubelj ima 265 K skupne škode. Tat je dosedaj že neznan ter se občinstvo pred nakupom svari.

Drevje je poškodoval na Cesarsko-Jožefovo predvješnjem nek vozniški, ki je peljal z vozom za poštiščo tako neprevidno, da je zadel in poškodoval več drev.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 24. do 30. aprila. Rodilo se je 26 otrok. Umrlo je 29 oseb, med katerimi je domačinov le 14. Umrli so 1 za vratico, 5 za jetiko (3 tuje), 1 vsled mrtvoudu in 22 za različnimi boleznicami.

Zaklalo se je v mestni klavnicu od 24. aprila do 1. maja 81 volov, 15 krov, 9 bikov, 1 konj, 81 prašičev, 214 telet, 45 koštrunov in 138 kožlic. Upeljalo se je zaklano živine: 4 prašičev, 61 telet, 1 koštrun, 53 kožlicev in 257 kg mesa.

Delavska gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 Hrvatov, 50 Macedoncev in 15 Ogrgov. V Buchs je šlo 38, v Hebe 52, v Inomost pa 60 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 26, v Budimpešto pa 45 Lahov.

Izgubljeno in najdeno. Na južnem kolodvoru so bile izgubljene, odnosno najdeno rokvice, rmena ročna torbica in sprehajalna palica. — Kovačeva žena Zofija Beličeva je izgubila zlato oklopno verižico, ki je imela kot obesek srček z višnjevim kamenkom, vredno 16 K. — Delavec Janko Stepanič je izgubil vložno knjižico »Kmetske posojilnice« z vlogo 300 K. Natakarica Angela Gorčeva je izgubila 30 K denarja. — Čevljarski mojster Josip Zorman je našel nožnico orožniške sablje.

Uhan z briljantom je nekdo našel danes zjutraj v Kopitarjevi ulici. Dobri se na magistratu.

Pozabljena in zamenujana je bila v železniškem vozlu ob izletu »Glasbeni Matice« v Zagreb med vožnjo nazaj nova damska jopicica kavinorjavje barve, vredna 20—24 K. — Oddati je na mestnem magistratu ali v »Glasbeni Matici«.

Današnji številki je priložen Bočačev najnovnejši vozni red. Poleg voznegreda obsegata tudi kažipot za planince. Vozni red je tudi na prodaj, in sicer po 30 vin. iztis.

Slovenske Filharmonije oddelek koncertira jutri pri večerni predstavi Elektroradiografa »Ideal« poleg glavnih pošte od 3/4. do 10. zvez-

Poskušen umor s stru-penimi pilulami v Logatu.

Kakor smo že poročali, taki Fran Hladnik z vso odločnostjo, da bi bil on odpošiljal strupenih kroglic, takisto pa tudi z indignacijo zavrača trditve Ivana Piacentinija, da bi le-ta po njegovem naročilu pisal ominočno pismo gospa Hamerlitz. Opozorjen na to, da vendar Piacentini nima prav nobenega interesa njega po nedolžnem dolžiti strašnega zločina, je pripomnil: »Dirktnega interesa pač nima. Mogoče pa je, da je dotično pismo napisal in odpusal, ker je mislil, da bom jaz po svoji materi kaj podedoval, kar bi bilo v prid tudi njejmu, s katerim sem bil v ozki kupčiški zvezi.«

Hladnika sta privedla iz Trsta v Ljubljano policijska agenta Miloš in Vovk. Ko je na Trstu vstopil v vlak, je glasno vzdihnil: »Kako se bo končala ta afera?«

Ko so se vozili mimo Miramarja, je Hladnik napram agentoma vzlaknil: »To je podla obtožba! Iz kakšnih motivov me dolže takega zločina? Kai takšnega bi bilo celo proti mojim interesom, saj mi je vedno pomagala na ta ali oni način. Če bi pa umrla, to je misel, da bi znorel!«

V sosednjem vagonu se je vozila Hladnikova soproga Milka. Ko je došpel vlak v Logatec, se je prišla k svojemu soprogu posloviti. Agenta nista dovolila nobenega razgovora. Soproga sta si molče podala roke in se ločila. Na stanovanju Hladnikovem je izvršil nadkomisar dr. Mlekuš takoj po odhodu zakoncev hišno preiskavo.

Preiskal je natačno vse stanovanje, vse shrambe in vsak kot, ako bi se ne našel kak predmet, ki bi lahko služil kot dokaz za obdolženčevu krivdo.

Hišna preiskava je bila brezvsesna, zakaj našlo se ni ničesar, kar bi imelo količaj pomena za preiskavo.

Zopet veliku nesreču imali istrski železnici.

Včeraj zjutraj ob 5. uri in pol se je zgodila pri vlaku št. 312 pred postajo Vodnjan (pri Pulju) velika nesreča. Ogoljni čuvaj je namreč pozabil zapreti zavornice in dva voza sta hotela peljati čez železnično, kar je pridržal vlak z veliko brzino. Ker se te zavornice nahajajo ravno na ovinku, ni mogel strojevodja tega pravčasno zapaziti.

Na prvem vozu sta zgodila 17letna Lucia Delcaro in njen svak Andrej Damijan, na drugem vozu je pa sedela mati Lucija, Dominika Delcaro, starca 48 let. Vlak je zadel v prvi vozu ter ga razbil. Vornika Damijanja je vrglo v stran, in je dobil smrtno nevarne poškodbe. Mlada Lucija je prila pod viak ter je bila vsa razmazljena in na mestu mrtva. Mati, ki je sedela na drugem vozu, je le lahko ranjena. Ranjenega Damijanja so prepeljali v bolnišnico v Pulju, kjer je približno čez eno uro umrl.

Krvido bodo seveda hoteli zvrniti na čuvanja, dasiravno so krivci drugod.

Dasi je od železniškega ministrstva povelje, da ne sme nikak uslužbenec vršiti službe več nego 18 ur zaporedoma in da mora imeti na to najmanj 6 ur počitka, vrili je ta čuvaj vsaki dan sinžer od 5. ure zjutraj do 12. zvečer. Da se v petih urah človek ne more povoljno odpočiti, je jasno. Kako naj bo človek po peturnem ali še krajsem počitku sposoben za službo? V Vodnjanu je en edini ogibalni čuvaj, ki oskrbuje službo na obeh koncih postaje.

Slovenski Jug.

— **Hrvatski sabor.** V saborskem seji pretekli torki je stavil poslanec Supilo predlog, naj se sabor zavaruje proti banovi grožnji, da bi bil sabor lahko razpuščen, ako bi se v njem nadaljevali napadi na državne organe. Utemeljevanje svoj predlog je naglašal, da bi moral proti takemu banovemu naziranju nastopiti ves sabor, zakaj sabor nima samo pravice do kontrole nad eksekutivo, marveč je obenem tudi sodnik te eksekutive. Na Supilov govor je pripornil predsednik dr. Magdić, da bo večina hrvatskega sabora vedno neučaščeno čuvala dostojanstvo, čast in ugled te zakonodajne korporacije ter preprečila vsak poskus te ali one strani, da bi se saboru prikrajšale zavrnjene mu ustavne pravice. Poslanec Supilo je na to izjavil, da jemlje z zavoljstvom na znanje predsednikove besede.

V včerajšnji seji je bilo na dnevnem redu glasovanje o Supilovem predlogu. Pred glasovanjem se je oglašil za besedo ban dr. Tomašić. V svojem govoru je rekel med drugim: Večkrat sem že naglašal, da sem prevzel misijo delovati s tem saborom in s to saborsko večino. To prevzeto nalogo bom vosten in pošteno izvrševal in v tem delovanju me ne bodo zavirale niti te niti one zapreke. Dokler svoje misije ne izvršim, ostanem na svojem mestu in nai se proti meni deluje s te ali one strani. Še enkrat poudarjam, da sem zadnji, ki bi hotel v kakršnem koli pravcu oslabljati ustavnost sabora ali naše zemlje ali jo kazati v taki sliki, ki bi bila na Škodo same kvalitete ali vrednosti našega javnega ustavnega prava. Za to prosim visoki sabor, da odkloni predlog g. poslanca Supila. Spregovoril sem in stvar pojasnili s tem namenom, da bi preprečil, da bi se saborsko večino moglo predstavljati v sliki, kakor da bi se iz kakršnih koli faktičnih ali momentanih strankarskih razlogov ne hotela zadostno zavzemati za ugled sabora in njegovih ustavnih pravic. Sabor je na to Supilov predlog z veliko večino odklonil. Danes je vzel sabor v razpravo zakonski načrt in vabilni reformi.

— **Srbija o Slovencih.** Srbski listi z velikim zadovoljstvom beležijo vest, da se je v Ljubljani osnoval odbor za nabiranje prispevkov za poplavljence v Sofiji. Ugleđni belgradski list »Novo Vreme« piše: »Kakor so se nas vsakokrat spominjali, kadarkoli smo bili v sreči ali nesreči, tako so se tudi danes nas spomnili bratje Slovenci, ko se je pojavilo vprašanje, da se priskoči na pomoč našim po povodnji pri zadatih pokrajinam.« Na to priobčuje »Novo Vreme« v celoti oklic, ki ga je izdal slovenski narod ljubljanski odbor in ki je bil natisnen v sobotni številki »Slovenskega Naroda«.

* Izseljevanje. Tekom dveh dni v preteklem tednu se je izkrcalo v newyorski luki nad trinajst tisoč izseljencev. Radi tolikoga števila se niti niso mogli izkrcati, ampak so morali ostati po dva dni na parnihi. Uradništvo na Ellis Islandu je grozno zaposleno; uradniki delajo od jutra do večera, vendar ne morejo zmagati ogromnega dela. Prostori, ki so namenjeni za sumljive izseljence, to je za take, o katerih se še ne ve, če jih bodo pustili na ameriško tla, so vsi prenapolnjeni. Takih izseljencev, ki čakajo na odločitev je 2300.

* All ste že čuli, da so s pristno Eisenstädtovo »Eglantine«, lakovo barvo za pode, prevlečena tla suha že v 3 urah, da se blešče kakor zrcalo in da so neomejeno stanovitna! »Eglantine«, lakova barva za pode se dobiva v vsaki večji trgovini z materialnim, barvnim in specijalnim blagom. Edini izdelovalci Dr. Eisenstädt, Dunaj, IV./I. Parite načinoma na varstveno znamko »Eglantine«, zvezdico na vinku, ni mogel

Tukovinu in tukovinu potušila.

Slovenska Enotac.

Dunaj, 12. maja. Danes ob 10. je imela parlamentarna komisija »Slovenske Enote« seji, ki je trajala polne tri ure. Začetkom seje se je pretital dopis čeških radikalov, s katerim naznajo, da izstopajo iz »Slovenske Enote«. Dopis se je brez debate vzel na znanje.

Ureditev jednkovnega vprašanja v vsi državi.

Dunaj, 12. maja. V današnji seji »Slovenske Enote« je izjavil predsednik češke agrarne stranke, da so češko - nemške konference popolnoma neobveznega značaja in da bodo agrarci po posvetovanju s svojim izvrševalnim odborom 17. t. m. v Pragi, predložili »Slovenski Enoti« predlog za rešitev jezikovnega vprašanja na vso državo.

Afera Breiter - dr. Pattai.

Dunaj, 12. maja. Poljski neodvisni socialistički poslanec Breiter je poslal predsedniku poslanske zbornice dr. Pattaju pismo, v katerem mu grozi zaušnicami, ker ga je zadnjič v javni seji ex praesidio surovo žalil. Dr. Pattai je na to imenoval za svoje zastopnike viteza Pantza in dr. Stözlza. Do sedaj še ta zastopnika nista zahtevala od Breiterja zadočenja za svojega klienta. V poslanskem zbornici je ta afera povzročila silno senzacijo. Splošno se je postal položaj dr. Pattaja kot predsednika poslanske zbornice neuslužbenec skupaj 2,904.064 K.

Družbene rezerve značajo kon-

cem leta 1909, ne glede na rezerve za viseče škole skupaj čistih 4,089.477

kron, nad 134 milijonov kron in sicer: Premijske rezerve (odtevši pozavarovanje) 121,590.664 K, pomožne premijske rezerve 1,300.000 K;

rezerve za kurzne menjave 2,233.625 K;

dobične rezerve 9,200.000 K. Premoženje pokojninske blagajne, hranilnice in preskrbninske blagajne družbenih uslužbenec znaša skupaj 2,904.064 K.

Družbene rezerve značajo kon-

cem leta 1909, ne glede na rezerve za viseče škole skupaj čistih 4,089.477

kron, nad 134 milijonov kron in sicer: Premijske rezerve (odtevši pozavarovanje) 121,590.664 K, pomožne premijske rezerve 1,300.000 K;

